

EUROPOS
KOMISIJA

Bruselis, 14.5.2019
C(2019) 3452 final

PRIEDAS

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2019 m. gegužės 14 d.

**kuriuo nustatomos su Sąjungos finansuotomis išlaidomis susijusių finansinių pataisų,
kurias reikia atlikti dėl taikytinų viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo, nustatymo
gairės**

Turiny

1.	ĮVADAS.....	2
1.1.	Gairių tikslas.....	2
1.2.	Taikymo sritis.....	3
1.2.1.	Sutartys, kurioms taikomos direktyvos	3
1.2.2.	Sutartys, kurioms netaikomos direktyvos.....	3
1.2.3.	Aiškaus tarptautinio susidomėjimo buvimas.....	4
1.3.	Išlaidos, kurioms taikomos finansinės pataisos.....	4
1.4.	Kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti sprendžiant dėl proporcingos pataisos normos	5
1.5.	Sukčiavimas.....	5
2.	PAŽEIDIMŲ RŪŠYS IR ATITINKAMOS FINANSINIŲ PATAISŲ NORMOS ...	7
2.1.	Skelbimas apie pirkimą ir pirkimo specifikacijos	7
2.2.	Konkurso dalyvių atranka ir pasiūlymų vertinimas.....	16
2.3.	Sutarties vykdymas.....	21

1. ĮVADAS

1.1. Gairių tikslas

Šiomis gairėmis apskritai siekiama šių dviejų tikslų:

- padidinti valstybių narių **teisinį tikrumą**. Šiuo tikslu svarbu paaiškinti aplinkybes, kuriomis dėl taikytinos Sąjungos viešųjų pirkimų teisės arba su jos taikymu susijusios nacionalinės teisės pažeidimų Komisija gali atlikti finansines pataisas;
- užtikrinti **proporcingumą**. Šiuo tikslu svarbu, kad sprendama dėl finansinės pataisos Komisija atsižvelgtų į pažeidimo¹ pobūdį ir sunkumą ir susijusį finansinį poveikį Sąjungos biudžetui.

Komisija atlieka **finansines pataisas**, kad Sąjungos lėšomis nebūtų finansuojamos išlaidos, kuriomis pažeidžiami taikytini teisės aktai (plg. Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 144 straipsnį ir Finansinio reglamento 101 straipsnio 8 dalį). Pažeidimas gali būti arba nebūti tiksliai įvertinamas kiekybiškai. Finansinis pažeidimo poveikis tiksliai įvertinamas kiekybiškai, jei tai įmanoma, remiantis atskirais išnagrinėtais atvejais, siekiant apskaičiuoti tiksliai Komisijai netinkamai deklaruotų kompensuotinių išlaidų sumą; šiais atvejais finansinę pataisą būtina apskaičiuoti tiksliai. Vis dėlto laikoma, kad viešųjų pirkimų pažeidimų atveju finansinio poveikio tiksliai kiekybiškai įvertinti neįmanoma dėl pažeidimo pobūdžio. Todėl šiais atvejais susijusioms išlaidoms, atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį ir sunkumą, laikantis 1.4 skirsnyje nustatytų kriterijų, turi būti taikoma fiksuoto dydžio pataisa.

Viešųjų pirkimų srities pažeidimai nagrinėjami atsižvelgiant į tikslą apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir atitiktį Sąjungos teisės aktams (pirmiausia – skaidrumo, nediskriminavimo, lygiateisiškumo, proporcingumo ir teisinio tikrumo principams). Be to, finansinės pataisos gali būti taikomos tik jei konkretus pažeidimas turi arba galėtų turėti finansinį poveikį Sąjungos biudžetui. Todėl šiose gairėse nurodytų (arba į juos panašių) rūšių pažeidimai, dėl kurių 2 skirsnyje nustatyta fiksuoto dydžio pataisa, laikomi turinčiais finansinį poveikį². Tais atvejais, kai viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimas yra tik formalus pobūdžio ir neturi jokio faktinio arba galimo finansinio poveikio, finansinės pataisos yra nepateisinamos³.

Šiomis gairėmis taip pat siekiama skatinti viešųjų pirkimų klaidų vertinimo nuoseklumą atitinkamose Komisijos tarnybose, Europos Audito Rūmuose⁴ ir valstybėse narėse. Už pažeidimų tyrimą ir reikiamų finansinių pataisų įgyvendinimą pirmiausia atsakingos valstybės narės. Šiuo atžvilgiu valstybių narių kompetentingoms institucijoms taisant jų tarnybų nustatytus pažeidimus rekomenduojama taikyti šiose gairėse nustatytus kriterijus ir finansinių pataisų normas.

¹ Šiose gairėse vartojama sąvoka „pažeidimas“ reiškia taikytinų viešųjų pirkimų teisės aktų pažeidimą, kuriuo daroma arba būtų daroma žala Sąjungos biudžetui.

² 2 skirsnyje aprašytos pažeidimų rūšys yra dažniausiai nustatomos pažeidimų rūšys. Šis sąrašas yra neišsamus. Kiti pažeidimai turėtų būti nagrinėjami, jei įmanoma, pagal analogiją su šiose gairėse nustatytais pažeidimų rūšimis.

³ Pavyzdžiui, jei skelbimas apie sutarties skyrimą buvo paskelbtas vėliau, nei reikalaujama, arba visai nebuvo paskelbtas.

⁴ Plg. Europos Parlamento 2010 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo rekomendaciją: *Parlamentas <...> ragina Komisiją ir Audito Rūmus kuo skubiau vienodai vertinti viešųjų pirkimų klaidas dviejose politikos srityse „Žemės ūkis ir gamtos išteklių“ ir „Sauglauda, transportas ir energetika“ <...>.*

Finansuoti veiksmai turėtų būti atrenkami pagal taikytinas ES ir nacionalines taisykles, įskaitant susijusias su viešaisiais pirkimais. Šiuo atžvilgiu galimi du scenarijai:

a) jei per konkurso procedūrą, kuri rengiama siekiant sudaryti viešąją sutartį, pažeidžiamos viešųjų pirkimų taisyklės (ir todėl, pagal šią sutartį patirtas išlaidas deklaravus Komisijai, prireiktų atlikti finansines pataisas), bet ši sutartis dar nepasirašyta, susijusi institucija, atsižvelgdama į visas papildomas išlaidas ir laiko apribojimus, gali rekomenduoti naudos gavėjui pradėti naują konkurso procedūrą, kuri visiškai atitiktų nurodytąsias taisykles. Jei naujas konkursas nepradedamas, pažeidimas turėtų būti ištaisomas taikant šias gaires⁵;

b) jei pažeidimas nustatomas jau pasirašius sutartį ir veiksmui patvirtinus finansavimą (bet kuriuo veiksmo ciklo etapu), pažeidimas turėtų būti ištaisomas taikant šias gaires.

1.2. Taikymo sritis

Kaip nurodyta sprendimo 1 straipsnyje, šiose gairėse nustatyta, kokios sumos pataisą taikyti dėl pažeidimų, kuriais pažeidžiamos viešųjų pirkimų taisyklės, taikomos sutartims⁶, pagal kurias susidaro Sąjungos biudžeto lėšomis pagal pasidalijamojo valdymo principą finansuojamos⁷ išlaidos.

1.2.1. Sutartys, kurioms taikomos direktyvos

Šios gairės taikomos nustatytiems pažeidimams, susijusiems su viešosiomis sutartimis ir perkančiosiomis organizacijomis, kaip apibrėžta direktyvose⁸. Jei taikomas Direktyvos 2014/24/ES 13 straipsnis, šios gairės taip pat taikomos perkančiųjų organizacijų subsidijuojamoms sutartims, net jei jas skyrė ne perkančiosios organizacijos.

1.2.2. Sutartys, kurioms netaikomos direktyvos

Jei direktyvos netaikomos⁹, bet viešieji pirkimai patenka į Sutarties ir nacionalinių viešųjų pirkimų teisės aktų taikymo sritį, šios gairės taikomos, jei įvykdoma bent viena iš šių sąlygų:

i) esama aiškaus tarptautinio susidomėjimo, kaip apibrėžta 1.2.3 punkte, ir skiriant šias sutartis nesilaikoma Sutartyje įtvirtintų skaidrumo ir nediskriminavimo principų;

⁵ Tai reiškia, kad visoms su atitinkama sutartimi susijusioms Komisijai deklaruotinoms išlaidoms turėtų būti taikoma fiksuoto dydžio *ex ante* pataisa.

⁶ Šiose gairėse sąvoka „sutartis“ vartojama plačiąja prasme, t. y. ji susijusi su bet kokia viešųjų pirkimų procedūra.

⁷ Šios gairės netaikomos pažeidimams, turintiems poveikį išlaidoms pagal taisykles dėl supaprastinto išlaidų apmokėjimo taikymo.

⁸ Tai šios direktyvos:

– 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1) su pakeitimais;

– 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų (ja panaikinama Direktyva 2004/18/EB) (OL L 94, 2014 3 28, p. 65) su pakeitimais;

– 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų (ja panaikinama Direktyva 2004/17/EB) (OL L 94, 2014 3 28, p. 243) su pakeitimais;

– 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo (OL L 216, 2009 8 20, p. 76).

⁹ Įskaitant į Direktyvos 2014/24/ES XIV priedo sąrašą neįtrauktų socialinių ir kitų specialių paslaugų pirkimo sutartis.

ii) atitinkamomis sutartimis aiškiai pažeidžiami nacionalinės viešųjų pirkimų teisės aktai.

Be to, šios gairės taip pat taikomos, jei nacionalinėse taisyklėse (įskaitant sutartines arba dotacijų sąlygas) aiškiai reikalaujama, kad ES lėšų gavėjai atitiktų nacionalines viešųjų pirkimų arba panašias taisykles¹⁰, net jei šie naudos gavėjai patys nėra perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvose. Šiuo atveju pažeidimas yra nacionalinių taisyklių pažeidimas (pvz., susitarimo dėl dotacijos sąlygose yra nurodyti Sutarties principai arba nacionalinės viešųjų pirkimų taisyklės).

Visais šiais atvejais reikiamas finansinių pataisų dydis turėtų būti nustatomas pagal analogiją su 2 skirsnyje nurodytų pažeidimų rūšimis.

1.2.3. Aiškaus tarptautinio susidomėjimo buvimas

Siekiant įvertinti, ar esama aiškaus tarptautinio susidomėjimo sutartimis, kurioms netaikomos direktyvos, atsižvelgiant į Europos Teisingumo Teismo praktiką¹¹, įrodinėjimo pareiga tenka Komisijai.

Šiomis aplinkybėmis pirmiausia būtina nustatyti, ar esama faktinių elementų, kurie kartu pagrįstų tarptautinį susidomėjimą, įskaitant šiuos: i) sutarties dalykas, ii) numatoma jos vertė, iii) sutarties techniniai reikalavimai, iv) geografinė sutarties vykdymo vieta, v) įrodymai, kad būta pasiūlymų iš kitų valstybių narių arba kad susidomėjimą išreiškė kitos valstybės narės ekonominės veiklos vykdytojai.

1.3. Išlaidos, kurioms taikomos finansinės pataisos

Nustačiusi su viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymu susijusių pažeidimų, Komisija taikytiną finansinės pataisos sumą nustato pagal šias gaires. Finansinės pataisos suma apskaičiuojama atsižvelgiant į Komisijai deklaruotą su sutartimi (arba jos dalimi¹²) susijusių išlaidų, kurioms turėjo įtakos pažeidimas, sumą, taikant tinkamą fiksuoto dydžio pataisą pagal 2 skirsnį, atsižvelgiant į 1.4 skirsnyje nurodytus kriterijus.

Ta pati pataisos norma turėtų būti taikoma ir bet kurioms būsimums su ta pačia sutartimi (arba jos dalimi) susijusio pažeidimo paveiktoms išlaidoms, prieš Komisijai patvirtinant išlaidas.

Praktinis pavyzdys:

jei visų Komisijai deklaruotų darbų pirkimo sutarties išlaidų suma yra 10 000 000 EUR, o taikytina finansinės pataisos norma – 25 %, iš Komisijai pateiktos išlaidų suvestinės atimtina suma sudaro 2 500 000 EUR. Atitinkamai Sąjungos finansavimas sumažinamas remiantis susijusia bendro finansavimo norma, taikoma prioritetinei kryptčiai, pagal kurią buvo deklaruotos išlaidos. Jei vėliau nacionalinės institucijos ketina deklaruoti papildomas su ta pačia pažeidimo

¹⁰ Pavyzdžiui, nacionalinėse arba programos tinkamumo finansuoti taisyklėse nustatoma pareiga, kad naudos gavėjai, kurie nėra perkančiosios organizacijos, sudarydami sutartis su savo tiekėjais, surengtų tam tikrą supaprastintą pirkimą.

¹¹ Žr. 2007 m. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-507/03, Rink. p. I-9777, 32 ir 34 punktus. Taip pat žr. 2008 m. Sprendimą *Komisija prieš Italiją*, C-412/04, Rink. p. I-619; 2008 m. Sprendimą *SECAP SpA ir Santorso Soc. prieš Comune di Torino*, sujungtos bylos C-147/06 ir C-148/06, Rink. p. I-3565.

¹² Finansinė pataisa taikoma sutarties daliai, jei ją galima aiškiai nustatyti, t. y. jei sutartis yra suskirstyta į dalis arba jei sutarčiai taikoma preliminarinio sutartis pagal Direktyvos 2014/24/ES 33 straipsnį. Taip būtų, pvz., jei techninės specifikacijos būtų taikomos vienai iš konkrečios sutarties dalių – jei perkančioji organizacija vienoje platesnės liginės statybų darbų pirkimo sutarties dalyje reikalautų, kad kompiuteriai būtų tam tikro prekių ženklo (nepateikdama privalomų žodžių „arba lygiavertis“). Šiuo atveju finansinė pataisa taikoma ne visos sutarties, bet tik su pagal ją įsigytais kompiuteriais susijusioms išlaidoms.

paveikta sutartimi susijusias išlaidas, prieš deklaruojant išlaidas Komisijai, joms turėtų būti pritaikoma ta pati 25 % pataisos norma¹³. Galiausiai visa su sutartimi susijusių mokėjimų vertė yra ištaisyta pagal tą pačią pataisos normą.

1.4. Kriterijai, į kuriuos reikia atsižvelgti sprendžiant dėl proporcingos pataisos normos

Kaip nurodyta 1.1 skirsnyje, jei dėl pažeidimo pobūdžio finansinio poveikio tiksliai kiekybiškai įvertinti neįmanoma, bet tokio pobūdžio pažeidimas gali turėti poveikį biudžetui, Komisija gali apskaičiuoti taikytinos pataisos sumą, atsižvelgdama į tris kriterijus: pažeidimo pobūdį, jo sunkumą¹⁴ ir susijusius finansinius fondų nuostolius. Tai reiškia, kad remiantis šių gairių 2 skirsnyje nurodytomis fiksuoto dydžio (5 %, 10 %, 25 % ir 100 %) normomis atliekamos finansinės pataisos turi atitikti proporcingumo principą. Tai nedaro poveikio tam, kad apskaičiuojant galutinę taikytinos pataisos sumą reikėtų atsižvelgti į visas nustatyto pažeidimo charakteristikas, susijusias su elementais, į kuriuos atsižvelgta nustatant šią fiksuoto dydžio normą¹⁵.

Jei nustatoma, kad per tą pačią pirkimo procedūrą padarytas daugiau nei vienas pažeidimas, pataisų normos nesudedamos. Sprendžiant dėl atitinkamai sutarčiai pagal 2 skirsnį taikytinos pataisos normos, atsižvelgiama į sunkiausią pažeidimą.

Kai kada atskiri su viešaisiais pirkimais susiję pažeidimai gali būti daromi sistemingai dėl valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų. Šiais atvejais ištaisyti atskiro viešojo pirkimo pažeidimus valstybė narė turėtų imtis tinkamų taisomųjų priemonių dėl kitų tos pačios rūšies pažeidimų paveiktų pirkimo procedūrų. Jei ji to nepadaro (t. y. nepataiso visų pažeidimo paveiktų išlaidų), Komisija pagal kiekvienam fondui taikomas sektorių taisykles taiko atitinkamas taisomasias priemones, įskaitant grynąsias finansines pataisas. Finansinės pataisos turi būti taikomos susijusioms pirkimų procedūroms, kurioms dar nebuvo taikytos atskiros pataisos.

1.5. Sukčiavimas

100 % finansinė pataisa taikoma išlaidoms, kurias paveikė pažeidžiant viešųjų pirkimų taisykles padaryti pažeidimai, turintys poveikį ES biudžetui ir susiję su sukčiavimu, kenkiantys Sąjungos finansiniams interesams, arba bet kokia kita Direktyvos (ES) 2017/1371¹⁶ 3–5 straipsniuose apibrėžta nusikalstama veika, kurią nustatė kompetentinga teisminė įstaiga arba kompetentinga ES ar nacionalinė institucija, remdamasi įrodomaisiais elementais, kuriais patvirtinama, kad padaryta su sukčiavimu susijusių pažeidimų.

Sukčiavimą gali nustatyti specializuotosios ES arba nacionalinės kovos su korupcija ir (arba) kovos su sukčiavimu administracinių ir nusikalstamų veikų tyrimo įstaigos.

¹³ Nacionalinės institucijos privalo užtikrinti išsamią sutarčiai taikytų finansinių pataisų audito seką, įskaitant tinkamus įrašus apskaitos sistemose.

¹⁴ Pažeidimo sunkumas įvertinamas pirmiausia atsižvelgiant į šiuos veiksnius: konkurencijos lygį, skaidrumą ir lygiateisiškumą.

¹⁵ Pirmiausia žr. Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 144 straipsnio 2 dalį ir nusistovėjusią Europos Teisingumo teismo praktiką, C-406/14 (47–49 punktus) ir C-408/16 (65 ir 66 punktus).

¹⁶ Kaip nustatyta 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis 3 straipsnio 2 dalies b punkte.

Komisijos ir nacionalinių audito institucijų auditoriai¹⁷ specialių sukčiavimo atvejų tyrimo kompetencijų neturi (nebent joms tenka konkreiti atsakomybė pagal nacionalinės teisės aktus). Todėl jų ataskaitomis, net jei jose nustatoma sukčiaujamo elgesio rizika arba tikimybė, sukčiavimo buvimo *per se* nenustatoma. Tai nedaro poveikio Direktyvos (ES) 2017/1371 15 straipsnio 3 dalyje patvirtintai jų pareigai *atskleisti OLAF ir kitoms kompetentingoms institucijoms visus faktus, kuriuos jie sužino vykdydami savo pareigas ir kurie galėtų būti priskiriami <...> nusikalstamoms veikoms*, ir valstybių narių pareigai *užtikrinti, kad nacionalinės audito įstaigos darytų tą patį*.

¹⁷ Arba Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai tvirtinančiosios įstaigos.

2. PAŽEIDIMŲ RŪŠYS IR ATITINKAMOS FINANSINIŲ PATAISŲ NORMOS

2.1. Skelbimas apie pirkimą ir pirkimo specifikacijos

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
1.	Skelbimo apie pirkimą nepaskelbimas arba nepagrįstas tiesioginis sutarties skyrimas (t. y. neteisėtos derybos be išankstinio skelbimo apie pirkimą)	Direktyvos 2014/23/ES 31 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES 26, 32 ir 49 straipsniai Direktyvos 2014/25/ES 44 straipsnis ir 67–69 straipsniai	<p>Skelbimas apie pirkimą nebuvo paskelbtas pagal atitinkamas taisykles (t. y. nebuvo paskelbtas <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i> (toliau – Oficialusis leidinys), kaip to reikalaujama pagal direktyvas.</p> <p>Tai taikoma ir tiesioginiam sutarčių skyrimui arba deryboms be išankstinio skelbimo apie pirkimą, jei neįvykdomi šių procedūrų taikymo kriterijai.</p>	100 %
			<p>Toks pat, kaip aprašyta pirmiau, išskyrus tai, kad viešumas buvo užtikrintas kitomis tinkamomis priemonėmis¹⁹.</p>	25 %
2.	Dirbtinis darbų, paslaugų arba prekių pirkimo sutarčių suskaidymas	Direktyvos 2014/23/ES 8 straipsnio 4 dalis Direktyvos 2014/24/ES 5 straipsnio	Darbų projektas arba pasiūlytas tam tikro prekių kiekio ir (arba) paslaugų pirkimas yra dirbtinai suskirstytas į kelias sutartis. Todėl kiekviena sutartis dėl darbų, prekių ir (arba) paslaugų dalies nesiekia direktyvose nustatytos vertės ribos ir todėl sutartis dėl viso konkretaus darbų,	100 % (ši pataisa taikoma tik jei skelbimas apie atitinkamų darbų, prekių ir (arba)

¹⁸ Minėtoje teismų praktikoje nurodytos direktyvų 2004/17/EB ir 2004/18/EB nuostatos. Vis dėlto pateiktas aiškinimas taip pat gali būti svarbus 2014 m. direktyvų nuostatoms.

¹⁹ Tinkamos viešumo užtikrinimo priemonės reiškia, kad skelbimas apie pirkimą buvo paskelbtas užtikrinant galimybę kitoje valstybėje narėje esančiai įmonei gauti tinkamą informaciją apie viešąjį pirkimą, prieš skiriant jo sutartį, kad ši įmonė galėtų pateikti pasiūlymą arba išreikšti susidomėjimą dalyvauti procedūroje, siekiant gauti šią sutartį. Praktiškai taip yra, kai: i) skelbimas apie pirkimą buvo paskelbtas nacionaliniu lygmeniu (vadovaujantis su tuo susijusiais nacionalinės teisės aktais arba taisyklėmis) ir (arba) ii) buvo laikytasi būtiniausių informacijos apie sutartis standartų (daugiau informacijos apie šiuos standartus pateikta Komisijos aiškinamojo komunikato 2006/C 179/02 2.1 skirsnyje).

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
		3 dalis Direktyvos 2014/25/ES 16 straipsnio 3 dalis Sprendimas <i>Komisija prieš Vokietiją, C-574/10</i> , sprendimas <i>Ispanija prieš Komisiją, T-358/08</i> , sprendimas <i>Ispanija prieš Komisiją, T-384/10</i>	paslaugų arba prekių rinkinio neskelbiama Oficialiajame leidinyje ²⁰ . Toks pat, kaip aprašyta pirmiau, išskyrus tai, kad viešumas buvo užtikrintas kitomis tinkamomis priemonėmis, tomis pačiomis sąlygomis, išdėstytomis 1 punkte.	paslaugų pirkimą nebuvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje, nors to reikalaujama direktyvose) 25 %
3.	Sutarties nesuskirstymo į dalis nepagrindimas	Direktyvos 2014/24/ES 46 straipsnio 1 dalis	Perkančioji organizacija nenurodo pagrindinių priežasčių, kodėl nusprendė nesuskirstyti sutarties į dalis.	5 %
4.	Pasiūlymų arba prašymų leisti dalyvauti priėmimo terminų ²¹ nesilaikymas arba	Direktyvos 2014/24/ES 27–30 straipsniai, 47 straipsnio 1 ir 3 dalys ir 53 straipsnio 1 dalis Direktyvos 2014/25/ES 45–48	Direktyvose nustatyti terminai sutrumpinami 85 % ar daugiau arba terminas yra 5 ar mažiau dienų. Direktyvose nustatyti terminai sutrumpinami 50 % arba daugiau (bet mažiau nei 85 %) ²² .	100 % 25 %

²⁰ Tai *mutatis mutandis* galioja ir sutartims, kurioms taikomos tik nacionalinės viešųjų pirkimų taisyklės, kai sutartis pagal šias taisykles nepaskelbta dėl dirbtinio darbų, prekių ir paslaugų pirkimo suskirstymo.

²¹ Šie terminai taikomi atviriems konkursams, ribotiems konkursams ir konkurso procedūrai su derybomis.

Taip pat atkreipiamas dėmesys į Direktyvos 2014/24/ES 47 straipsnio 1 dalį: *Nustatydamos pasiūlymų ir prašymų leisti dalyvauti priėmimo terminus, perkančiosios organizacijos atsižvelgia į sutarties sudėtingumą ir pasiūlymams parengti reikalingą laiką, nedarant poveikio 27–31 straipsniuose nustatytiems minimaliems terminams.*

²² Pavyzdžiui, jei trumpiausias pasiūlymų priėmimo terminas yra 35 dienos (pagal Direktyvos 2014/24/ES 27 straipsnį), galimi du scenarijai: 1) perkančiosios organizacijos taikytas terminas buvo 10 dienų, t. y. 71,4 % trumpesnis [= (35–10)/35], todėl pateisinama 25 % finansinė pataisa; 2) perkančiosios organizacijos taikytas terminas buvo 10 dienų, bet trumpiausias terminas galėjo būti 15 dienų (nes buvo paskelbtas išankstinis informacinis skelbimas), t. y. 33 % trumpesnis [= (15–10)/15], todėl pateisinama 10 % finansinė pataisa.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
	pasiūlymų priėmimo terminų nepratęsimas, kai pirkimo dokumentuose padaroma esminių pakeitimų	straipsniai, 66 straipsnio 3 dalis ir 73 straipsnio 1 dalis	Direktyvose nustatyti terminai sutrumpinami 30 % arba daugiau (bet mažiau nei 50 %) arba nebuvo pratęsti terminai, nors pirkimo dokumentuose buvo padaryta esminių pakeitimų ²³	10 %
			Direktyvose nustatyti terminai sutrumpinami mažiau nei 30 %.	5 %
5.	Nepakankamas laikotarpis, per kurį galimi konkurso dalyviai ir (arba) kandidatai galėtų gauti pirkimo dokumentus, arba pirkimo dokumentų gavimo apribojimai	Direktyvos 2014/23/ES 29 ir 34 straipsniai Direktyvos 2014/24/ES 22 ir 53 straipsniai Direktyvos 2014/25/ES 40 ir 73 straipsniai	Laikotarpis, per kurį ekonominės veiklos vykdytojai (t. y. galimi konkurso dalyviai ir (arba) kandidatai) galėtų gauti pirkimo dokumentus, yra per trumpas (t. y. sudaro 50 % pagal atitinkamas nuostatas pirkimo dokumentuose nustatytų pasiūlymų priėmimo laikotarpių arba yra trumpesnis), todėl susidaro nepagrįstų kliūčių atverti viešąjį pirkimą konkurencijai.	10 %
			Sutrumpinamas laikotarpis, per kurį ekonominės veiklos vykdytojai (t. y. galimi konkurso dalyviai ir (arba) kandidatai) galėtų gauti pirkimo dokumentus, bet šis sutrumpinimas nesiekia 80 % pasiūlymų priėmimo terminų pagal atitinkamas nuostatas.	5 %
			Laikotarpis, per kurį ekonominės veiklos vykdytojai (t. y. galimi konkurso dalyviai ir (arba) kandidatai) galėtų gauti pirkimo dokumentus, yra 5 dienos arba mažiau	25 %

²³ Plg. Direktyvos 2014/24/ES 47 straipsnio 3 dalies b punktą.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
			<p>arba,</p> <p>jei perkančioji organizacija elektroninėmis priemonėmis visiškai nesuteikė²⁴ neribotos ir visapusiškos tiesioginės nemokamos prieigos prie pirkimo dokumentų, kaip nustatyta Direktyvos 2014/24/ES 53 straipsnio 1 dalyje, padarytas pažeidimas yra sunkus²⁵.</p>	
6.	<p>Nepaskelbimas apie pratęstus pasiūlymų priėmimo terminus²⁶</p> <p>arba</p> <p>pasiūlymų priėmimo terminų nepratęsimas</p>	<p>Direktyvos 2014/23/ES 3 ir 39 straipsniai</p> <p>Direktyvos 2014/24/ES 18 ir 47 straipsniai</p> <p>Direktyvos 2014/25/ES 36 ir 66 straipsniai</p>	<p>Pradiniai pasiūlymų (arba prašymų leisti dalyvauti) priėmimo terminai pagal taikytinas nuostatas buvo tinkami, bet buvo pratęsti, tinkamai apie tai nepaskelbus pagal atitinkamas taisykles (t. y. nepaskelbus <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i>), <u>bet (pratęstų terminų) viešumas buvo užtikrintas kitomis priemonėmis</u> (žr. pirmiau 1 punkte nurodytas sąlygas).</p> <p>Toks pat, kaip aprašyta pirmiau, <u>bet (pratęstų terminų) viešumas nebuvo užtikrintas kitomis priemonėmis</u> (žr. pirmiau 1 punkte išdėstyta sąlyga),</p> <p>arba</p> <p>nepratęsti pasiūlymų priėmimo terminai, jei papildoma informacija, nors ekonominės veiklos vykdytojas jos paprašė laiku, dėl bet kokių priežasčių nebuvo pateikta vėliausiai likus šešioms dienoms iki nustatyto pasiūlymų priėmimo termino²⁷.</p>	<p>5 %</p> <p>10 %</p>

²⁴ Jei elektroninė prieiga buvo suteikta, bet prieigos laikotarpis buvo sutrumpintas, atitinkamai taikomos pirmiau nurodytos 25 %, 10 % arba 5 % normos.

²⁵ Išskyrus atvejus, kai įvykdomos antroje ir trečioje pastraipose nustatytos sąlygos. Šiais atvejais pataisos netaikomos.

²⁶ Arba apie pratęstus prašymų leisti dalyvauti priėmimo terminus. Šie laikotarpiai nustatomi ribotiems konkursams ir deryboms su išankstiniu skelbimu apie pirkimą.

²⁷ Plg. Direktyvos 2014/24/ES 47 straipsnio 3 dalies a punktą. Kai vykdoma pagreitinata procedūra, kaip nurodyta šios direktyvos 27 straipsnio 3 dalyje ir 28 straipsnio 6 dalyje, tas laikotarpis yra keturios dienos.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
7.	Atvejai, kai nepagrįsta taikyti konkurso procedūros su derybomis arba konkurencinio dialogo	Direktyvos 2014/24/ES 26 straipsnio 4 dalis	Perkančioji organizacija skiria viešąją sutartį surengusi konkurso procedūrą su derybomis arba konkurencinį dialogą direktyvoje nenurodytomis aplinkybėmis.	25 %
			Atvejai, kai perkančioji organizacija užtikrino visišką skaidrumą, įskaitant šių procedūrų pagrindimą pirkimo dokumentuose, neapribojo pateikti pradinį pasiūlymą tinkančių kandidatų skaičiaus ir per konkurso derybas buvo užtikrintas visų konkurso dalyvių lygiateisiškumas.	10 %
8.	Direktyvoje nustatytos elektroninių ir grupinių pirkimų procedūros nesilaikymas ²⁸	Direktyvos 2014/24/ES 33–39 straipsniai	Nesilaikyta taikytinoje direktyvoje nustatytų specialių elektroniniams ir grupiniams pirkimams ²⁹ skirtų procedūrų ir jų nesilaikymas galėjo atgrasyti galimus konkurso dalyvius ³⁰ .	10 %
		Direktyvos 2014/25/ES 51–57 straipsniai		Jei dėl procedūrų nesilaikymo sutartis buvo skirta ne tam konkurso dalyviui, kuriam ji turėjo būti skirta, pažeidimas laikomas sunkiu ³¹ .
9.	Atrankos ir (arba) sutarties sudarymo kriterijų (ir jų lyginamųjų svorių), sutarčių	Direktyvos 2014/23/ES 31, 33, 34, 36, 37, 38 bei 41 straipsniai ir V priedas (7 punkto c papunktis ir 9	a) Skelbime apie pirkimą ³² nepaskelbiami atrankos ir (arba) sutarties sudarymo kriterijai (ir jų lyginamieji svoriai).	25 %

²⁸ Išskyrus atvejus, kuriais pažeidimas jau priskiriamas prie kitų šiose gairėse nurodytų pažeidimų rūšių.

²⁹ Susijusios pirkimo procedūros yra šios: preliminariosios sutartys, dinaminės pirkimo sistemos, elektroniniai aukcionai, elektroniniai katalogai, centralizuota pirkimo veikla ir centrinės perkančiosios organizacijos.

³⁰ Pavyzdžiui, preliminariosios sutarties galiojimo terminas viršija ketverius metus, tinkamai to nepagrindus.

³¹ Jei procedūrų nesilaikyta, nes nebuvo paskelbtas skelbimas apie pirkimą, pataisos norma nustatoma pagal pirmiau išdėstytą 1 punktą.

³² Arba pirkimo dokumentuose, jei jie skelbiami kartu su skelbimu apie pirkimą.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
.	<p>vykdymo sąlygų arba techninių specifikacijų nepaskelbimas skelbime apie pirkimą</p> <p>arba</p> <p>nepakankamai išsamus sutarties sudarymo kriterijų ir jų lyginamųjų svorių aprašymas,</p> <p>arba</p> <p>paaiškinimų ir (arba) papildomos informacijos nepateikimas ir (arba) nepaskelbimas</p>	<p>punktas)</p> <p>Direktyvos 2014/24/ES 42, 51, 53, 56–63, 67 bei 70 straipsniai, V priedo C dalis (11 punkto c papunktis ir 18 punktas) ir VII priedas</p> <p>Direktyvos 2014/25/ES 60, 71, 73, 76–79, 82 ir 87 straipsniai, VIII priedas ir XI priedo A dalis (16 ir 19 punktai), B dalis (15 ir 16 punktai) bei C dalis (14 ir 15 punktai)</p> <p>Direktyvos 2014/24/ES 18 straipsnyje nurodytas lygiateisiškumo principas</p> <p>Teismo praktika: Sprendimas <i>Dimarso</i>, ECJ-07/2016, Sprendimas <i>Komisija prieš Airiją</i>, ECJ-11/2010, Sprendimas <i>Lianakis</i>, ECJ-01/2008</p>	<p>b) Skelbime apie pirkimą nepaskelbiamos³³ sutarčių vykdymo sąlygos arba techninės specifikacijos.</p> <p>c) Nei paskelbtame skelbime apie pirkimą, nei pirkimo specifikacijose nėra pakankamai išsamiai aprašyti sutarties sudarymo kriterijai ir jų lyginamieji svoriai, todėl netinkamai apribojama konkurencija (t. y. pakankamai išsamios informacijos trūkumas galėjo atgrasyti galimus konkurso dalyvius)³⁴.</p> <p>d) Perkančiosios organizacijos paaiškinimai arba papildoma informacija (susijusi su atrankos ir (arba) sutarties sudarymo kriterijais) buvo pateikti ne visiems konkurso dalyviams arba nebuvo paskelbti.</p>	10 %

³³ Arba pirkimo dokumentuose, jei jie skelbiami kartu su skelbimu apie pirkimą.

³⁴ Nebent sutarties sudarymo kriterijus ir jų lyginamuosius svorius perkančioji organizacija konkurso dalyvių prašymu pakankamai išsamiai paaiškino iki pasiūlymų pateikimo termino.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
10.	<p>Nepagrįstais nacionaliniais, regioniniais arba vietos prioritetais grindžiamų <u>diskriminacinių</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – draudimo dalyvauti procedūroje, atrankos arba sutarties sudarymo kriterijų, – sutarčių vykdymo sąlygų arba – techninių specifikacijų taikymas 	<p>Direktyvos 2014/23/ES 36, 37, 38 ir 41 straipsniai kartu su 3 straipsniu</p> <p>Direktyvos 2014/24/ES 42, 56–63, 67 ir 70 straipsniai kartu su 18 straipsnio 1 dalimi ir VII priedu</p> <p>Direktyvos 2014/25/ES 60, 76–79, 82 ir 87 straipsniai kartu su 36 straipsnio 1 dalimi ir VIII priedu</p>	<p>Atvejai, kai ekonominės veiklos vykdytojai galėjo būti atgrasyti nuo pasiūlymų teikimo dėl draudimo dalyvauti procedūroje, atrankos ir (arba) sutarties sudarymo kriterijų arba sutarčių vykdymo sąlygų, į kuriuos įtraukti nepagrįsti nacionaliniai, regioniniai arba vietos prioritetai.</p> <p>Taip būtų, pvz., reikalaujant, kad pasiūlymo pateikimo metu:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) reikia būti įsisteigusiam arba turėti atstovybę šalyje arba regione arba ii) konkurso dalyviai turėtų patirties ir (arba) kvalifikaciją šalyje arba regione³⁵, iii) konkurso dalyviai turėtų įrangos šalyje arba regione. <p>Toks pat, kaip aprašyta pirmiau, išskyrus tai, kad vis dar buvo užtikrintas minimalus konkurencijos lygis, t. y. keli ekonominės veiklos vykdytojai pateikė pasiūlymus, kurie buvo priimti ir atitiko atrankos kriterijus.</p>	<p>25 %</p> <p>10 %</p>
11.	<p>Pirmiau aprašytos rūšies pažeidimo nediskriminacinių, bet ekonominės veiklos</p>	<p>Direktyvos 2014/23/ES 36, 37, 38 ir 41 straipsniai kartu su 3 straipsniu</p> <p>Direktyvos 2014/24/ES 42, 56–63,</p>	<p>Tai tokie kriterijai arba sąlygos, kurie (-ios) nėra diskriminaciniai (-ės) atsižvelgiant į nacionalinius, regioninius ir (arba) vietos prioritetus, bet kuriais (-iomis) vis tiek apribojamos ekonominės veiklos</p>	<p>10 %</p>

³⁵ Atrankos kriterijų apibrėžtis negali būti diskriminacinė arba ribojama; ji turi būti susijusi su sutarties dalyku ir proporcinga. Bet kuriuo atveju, jei konkrečių reikalaujamų atrankos kriterijų pakankamai tiksliai aprašyti neįmanoma, siekiant atverti konkursą konkurencijai, atrankos kriterijuose pateikiama nuoroda turi būti pateikiama kartu su žodžiais „arba lygiavertis“. Jei šios sąlygos įvykdomos, finansinės pataisos yra nepateisinamos.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
	<p>vykdytojų <u>galimybes</u> dalyvauti konkurse vis tiek <u>ribojančių</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – draudimo dalyvauti procedūroje, atrankos arba sutarties sudarymo kriterijų, – sutarčių vykdymo sąlygų arba – techninių specifikacijų taikymas 	<p>67 ir 70 straipsniai kartu su 18 straipsnio 1 dalimi ir VII priedu</p> <p>Direktyvos 2014/25/ES 60, 76–79, 82 ir 87 straipsniai kartu su 36 straipsnio 1 dalimi ir VIII priedu</p>	<p>vykdytojų galimybės dalyvauti konkrečioje viešųjų pirkimų procedūroje, pvz., tais atvejais, kai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konkrečiai sutarčiai nustatyti minimalūs pajėgumai yra susiję su sutarties dalyku, bet nėra jam proporcingi; 2) vertinant konkurso dalyvius ir (arba) kandidatus atrankos kriterijai buvo taikyti kaip sutarties sudarymo kriterijai; 3) reikalaujama konkrečių prekių ženklų ir (arba) standartų³⁶, nebent šie reikalavimai yra susiję su papildoma sutarties dalimi ir galimas poveikis ES biudžetui tėra formalus (plg. 1.4 skirsnį). <p>Atvejai, kai buvo taikyti ribojami kriterijai, sąlygos ir (arba) specifikacijos, bet vis dar buvo užtikrintas minimalus konkurencijos lygis, t. y. keli ekonominės veiklos vykdytojai pateikė pasiūlymus, kurie buvo priimti ir atitiko atrankos kriterijus.</p> <p>Atvejai, kai konkrečiai sutarčiai nustatyti minimalūs pajėgumai yra akivaizdžiai nesusiję su sutarties dalyku, arba</p> <p>atvejai, kai dėl draudimo dalyvauti procedūroje, atrankos ir (arba) sutarties sudarymo kriterijų susidarė situacija, kurioje tik vienas ekonominės veiklos vykdytojas galėjo pateikti pasiūlymą ir šio rezultato</p>	<p>5 %</p> <p>25 %</p>

³⁶ Neleidžiant naudoti lygiaverčių prekių ženklų, nes nepateikiama privaloma nuoroda „arba lygiavertis“.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
			negalima pagrįsti techniniu konkrečios sutarties specifiškumu.	
12.	Nepakankamas arba netikslus sutarties dalyko apibrėžimas ³⁷	Direktyvos 2014/23/ES 3 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES 18 straipsnio 1 dalis Direktyvos 2014/25/ES 36 straipsnis Sprendimai <i>Komisija prieš Prancūziją, C-340/02, EU:C:2004:623, ir Komisija prieš Prancūziją, C-299/08, EU:C:2009:769</i> Sprendimas <i>Komisija prieš Ispaniją, C-423/07</i>	Aprašymas skelbime apie pirkimą ir (arba) pirkimo specifikacijose yra nepakankamas arba netikslus, todėl galimi konkurso dalyviai ir (arba) kandidatai gali negalėti visiškai nustatyti sutarties dalyko ir atsiranda atgrasomasis poveikis, galintis apriboti konkurenciją ³⁸ .	10 %
13.	Nepagrįstas subrangos apribojimas	Direktyvos 2014/23/ES 38 straipsnio 2 dalis ir 42 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES 63 straipsnio 2 dalis ir 71 straipsnis Direktyvos 2014/25/ES 79 straipsnio	Pirkimo dokumentuose (pvz., techninėse specifikacijose) nustatyti naudoti subrangovų paslaugomis apribojimai dėl sutarties dalies, kuri abstrakčiai nustatyta kaip procentinė šios sutarties dalis, neatsižvelgiant į galimybę patikrinti galimų subrangovų pajėgumus ir nenurodant esminio susijusių užduočių	5 %

³⁷ Nebent: i) pagal direktyvas leidžiamos derybos arba ii) sutarties dalykas buvo paaiškintas po to, kai buvo paskelbtas skelbimas apie pirkimą, ir šis paaiškinimas buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje.

³⁸ Pavyzdžiui, remiantis skundais arba pranešimais, per konkursą nustatyta, kad pirkimo specifikacijos yra nepakankamos ir todėl galimi pasiūlymų teikėjai negali nustatyti sutarties dalyko. Vis dėlto galimų konkurso dalyvių pateiktų klausimų skaičius pažeidimo nerodo, jei į klausimus perkančioji organizacija tinkamai atsakė pagal Direktyvos 2014/24/ES 47 straipsnio 3 dalį ir 53 straipsnio 2 dalį.

Nr	Pažeidimo rūšis	Taikomi teisės aktai ¹⁸	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
.		3 dalis ir 88 straipsnis Sprendimas <i>Wrocław – Miasto na prawach powiatu</i> , C-406/14, EU:C:2016:652, 34 punktą	pobūdžio.	

2.2. Konkurso dalyvių atranka ir pasiūlymų vertinimas

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
14.	Atrankos kriterijų (arba techninių specifikacijų) pakeitimas atplėšus vokus su pasiūlymais arba netinkamas taikymas	Direktyvos 2014/23/ES 3 straipsnio 1 dalis ir 37 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES 18 straipsnio 1 dalis ir 56 straipsnio 1 dalis Direktyvos 2014/25/ES 36 straipsnio 1 dalis ir 76 straipsnio 1 dalis	Atrankos kriterijai (arba techninės specifikacijos) buvo pakeisti atrankos etape arba buvo netinkamai taikomi atrankos etapo metu, todėl buvo priimti tokie laimėję pasiūlymai, kurie nebūtų buvę priimti (arba buvo atmesti pasiūlymai, kurie turėjo būti priimti ³⁹), jei būtų buvę taikyti paskelbti atrankos kriterijai.	25 %
15.	Pasiūlymų vertinimas taikant kitus, nei nurodyti skelbime apie pirkimą arba pirkimo	Direktyvos 2014/23/ES 41 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES	Vertinant pasiūlymus: 1) nebuvo taikomi skelbime apie pirkimą arba pirkimo specifikacijose nurodyti sutarties sudarymo kriterijai (arba atitinkami subkriterijai ar lyginamieji svoriai) arba 2) buvo taikyti papildomi nepaskelbti sutarties sudarymo kriterijai ⁴⁰ .	10 %

³⁹ Nebent perkančioji organizacija gali aiškiai įrodyti, kad atmestas pasiūlymas bet kuriuo atveju nebūtų buvęs sėkmingas ir kad todėl pažeidimas neturėjo finansinio poveikio.

⁴⁰ Kaip nurodyta Direktyvos 2014/24/ES 67 straipsnio 5 dalyje ir susijusioje teismų praktikoje.

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
	specifikacijose, sutarties sudarymo kriterijus arba vertinimas taikant papildomus nepaskelbtus sutarties sudarymo kriterijus	67 ir 68 straipsniai Direktyvos 2014/25/ES 82 ir 83 straipsniai Sprendimas <i>Lianakis</i> , C-532/06, EU:C:2008:40, 43–44 punktai, ir Sprendimas <i>TNS Dimarso</i> , C-6/15, 25–36 punktai	Jei abu pirmiau nurodyti atvejai turėjo diskriminuojamą poveikį (remiantis nepagrįstais nacionaliniais, regioniniais ir (arba) vietos prioritetais), pažeidimas yra sunkus.	25 %
16.	Nepakankama sutarties sudarymo audito seka	Direktyvos 2014/24/ES 84 straipsnis Direktyvos 2014/25/ES 100 straipsnis	Susijusių dokumentų (kurie yra nustatyti taikomose direktyvų nuostatose) nepakanka sutarties sudarymui pagrįsti, todėl trūksta skaidrumo. Prieigos prie susijusių dokumentų nesuteikimas yra kritinis pažeidimas, nes perkančioji organizacija nepateikia įrodymo, kad pirkimo procedūra atitiko taikomas taisykles.	25 % 100 %
17.	Derybos sutarties skyrimo procedūros metu, įskaitant laimėjusio pasiūlymo keitimą vertinimo metu	Direktyvos 2014/23/ES 37 straipsnio 6 dalis ir 59 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES 18 straipsnio 1 dalis ir 56 straipsnio 3 dalis Direktyvos 2014/25/ES	Perkančioji organizacija leido konkurso dalyviui ir (arba) kandidatui pakeisti savo pasiūlymą pasiūlymų vertinimo metu ⁴¹ , jei dėl šio pakeitimo šiam konkurso dalyviui ir (arba) kandidatui skiriama sutartis, arba pagal atvirą arba ribotą procedūrą perkančioji organizacija derasi su kuriuo nors vienu arba keliais konkurso dalyviais vertinimo etapu, ir todėl pradinių skelbime apie pirkimą arba pirkimo specifikacijose nustatytų sąlygų atžvilgiu iš esmės pakeičiama sutartis,	25 %

⁴¹ Išskyrus derybas, konkurencinį dialogą ir atvejus, kai direktyvose leidžiama konkurso dalyviui ir (arba) kandidatui pateikti, papildyti, paaiškinti arba pateikti išsamesnę informaciją ir dokumentus.

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
		<p>36 straipsnio 1 dalis ir 76 straipsnio 4 dalis, Sprendimas <i>Partner Apelski Dariusz</i>, C-324/14, EU:C:2016:214, 69 punktas, ir Sprendimas <i>Pippo Pizzo</i>, C-27/15, EU:C:2016:404</p> <p>Sprendimas <i>Fabricom</i>, sujungtos bylos C-21/03 ir C-34/03, EU:C:2005:127</p>	<p>arba</p> <p>koncesijų atveju perkančioji organizacija konkurso dalyviui ir (arba) kandidatui leidžia per derybas pakeisti dalyką, sutarties sudarymo kriterijus ir minimalius reikalavimus, jei dėl šio pakeitimo šiam konkurso dalyviui ir (arba) kandidatui skiriama sutartis.</p>	
18.	<p>Neteisėtas išankstinis kandidatų ir (arba) konkurso dalyvių dalyvavimas perkančiosios organizacijos atžvilgiu</p>	<p>Direktyvos 2014/23/ES 3 straipsnis ir 30 straipsnio 2 dalis</p> <p>Direktyvos 2014/24/ES 18 straipsnio 1 dalis ir 40 bei 41 straipsniai</p> <p>Direktyvos 2014/25/ES 36 straipsnio 1 dalis ir 59 straipsnis</p> <p>Sprendimas <i>Fabricom</i>, sujungtos bylos C 21/03 ir C 34/03,</p>	<p>Jei dėl išankstinės konkurso dalyvio perkančiajai organizacijai suteiktos konsultacijos Direktyvos 2014/24/ES 40 ir 41 straipsniuose nurodytomis sąlygomis iškraipoma konkurencija arba pažeidžiami nediskriminavimo, lygiateisiškumo ir skaidrumo principai⁴².</p>	25 %

⁴² Šios konsultacijos yra neteisėtos neatsižvelgiant į tai, kada jos suteikiamos – pirkimo dokumentų rengimo metu ar per ankstesnę projekto paraiškų teikimo procedūrą.

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
		EU:C:2005:127		
19.	Esminis pranešime apie pirkimą arba pirkimo specifikacijose nustatytų sąlygų pakeitimas per konkurso procedūrą su derybomis	Direktyvos 2014/24/ES 29 straipsnio 1 ir 3 dalys Direktyvos 2014/25/ES 47 straipsnis	Per konkurso procedūrą su derybomis buvo iš esmės pakeistos pradinės sutarties sąlygos ⁴³ , todėl reikėjo skelbti naują konkursą.	25 %
20.	Nepagrįstas neįprastai mažos kainos pasiūlymų atmetimas	Direktyvos 2014/24/ES 69 straipsnis Direktyvos 2014/25/ES 84 straipsnis Sprendimai <i>Lombardini</i> ir <i>Mantovani</i> , sujungtos bylos C-286/99 ir C-	Pasiūlymai, kurių kaina, atsižvelgiant į darbus, prekes ir paslaugas, atrodė esanti pernelyg maža, buvo atmesti, bet, prieš juos atmesdama, perkančioji organizacija atitinkamiems konkurso dalyviams nepateikė klausimų raštu (pvz., nepaprašė pateikti išsamios informacijos apie, jos nuomone, svarbias sudedamąsias pasiūlymo dalis), arba tokių klausimų buvo pateikta, bet perkančioji organizacija negali įrodyti, kad įvertino atitinkamų konkurso dalyvių pateiktus atsakymus.	25 %

⁴³ Žr. Direktyvos 2014/24/ES 29 straipsnio 3 dalies paskutinę eilutę.

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
		285/99, EU:C:2001:610, 78–86 punktai, ir Sprendimas <i>Ispanija prieš Komisiją</i> , T-402/06, EU:T:2013:445, 91 punktas		
21.	Interesų konfliktas, turintis poveikį pirkimo procedūros rezultatui	Direktyvos 2014/23/ES 35 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES 24 straipsnis Direktyvos 2014/25/ES 42 straipsnis Sprendimas <i>eVigilo</i> , C-538/13, EU:C:2015:166, 31–47 punktai	Jei buvo nustatytas neatskleistas arba netinkamai sumažintas interesų konfliktas pagal Direktyvos 2014/24/ES 24 straipsnį (arba Direktyvos 2014/23/ES 35 straipsnį ar Direktyvos 2014/25/ES 42 straipsnį), bet susijusiam konkurso dalyviui pavyko užsitikrinti atitinkamą (-as) sutartį (-is) ⁴⁴ .	100 %

⁴⁴ Interesų konfliktas gali kilti jau projekto rengimo etape, jei projekto rengimas turėjo įtakos pirkimo dokumentams ir (arba) konkurso procedūrai.

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
22.	Viešojo pirkimo klastojimas ⁴⁵ (kurį nustatė konkurencijos ir (arba) kovos su karteliais tarnyba, teismo arba kita kompetentinga įstaiga)	Direktyvos 2014/23/ES 35 straipsnis	1a atvejis. Viešąjį pirkimą klastoję konkurso dalyviai veikė be valdymo ir kontrolės sistemoje arba perkančiojoje organizacijoje dirbančio asmens pagalbos ir viešąjį pirkimą klastojančiai įmonei nepavyko užsitikrinti atitinkamos (-ų) sutarties (-ių).	10 %
		Direktyvos 2014/24/ES 24 straipsnis	1b atvejis. Jei pirkimo procedūroje dalyvavo tik slapta bendradarbiavusios įmonės, konkurencija sumažinta smarkiai.	25 %
		Direktyvos 2014/25/ES 42 straipsnis	2 atvejis. Valdymo ir kontrolės sistemoje arba perkančiojoje organizacijoje dirbantis asmuo dalyvavo klastojant viešąjį pirkimą, padėdamas viešąjį pirkimą klastojantiems konkurso dalyviams, ir viešąjį pirkimą klastojusiai įmonei pavyko užsitikrinti atitinkamą (-as) sutartį (-is). Šiuo atveju valdymo ir kontrolės sistemoje dirbantis asmuo, padėdamas viešąjį pirkimą klastojančioms įmonėms arba perkančiajai organizacijai, elgėsi sukčiaujamai ir (arba) jo atžvilgiu kilo interesų konfliktas.	100 %

2.3. Sutarties vykdymas

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
23.	Direktyvų neatitinkantis skelbime apie pirkimą arba pirkimo specifikacijose nustatytų	Direktyvos 2014/23/ES 43 straipsnis Direktyvos 2014/24/ES 72	1) Sutarties <u>pakeitimai</u> (įskaitant sutarties taikymo srities susiaurinimą) neatitinka nurodytos direktyvos 72 straipsnio 1 dalies.	25 % pradinės sutarties ir naujų dėl pakeitimų atsiradusių darbų, prekių ir (arba)

⁴⁵ Viešasis pirkimas klastojamas, kai įmonių grupės susitaria didinti kainas arba mažinti per viešojo konkurso procedūras siūlomų prekių, darbų arba paslaugų kokybę. Pataisos netaikomos, jei viešąjį pirkimą klastoję konkurso dalyviai veikė be valdymo ir kontrolės sistemoje arba perkančiojoje organizacijoje dirbančio asmens pagalbos ir nė vienai iš viešąjį pirkimą klastojančių įmonių nepavyko užsitikrinti atitinkamos (-ų) sutarties (-ių).

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
	sutarties elementų pakeitimai	straipsnis Direktyvos 2014/25/ES 89 straipsnis Sprendimas <i>Succhi di Frutta</i> , C-496/99P, EU:C:2004:236, 116 ir 118 punktai Sprendimas <i>Pressetext</i> , C-454/06, EU:C:2008:351 Sprendimas <i>Komisija prieš Prancūziją</i> , C-340/02, EU:C:2004:623 Sprendimas <i>Wall AG</i> , C-91/08, EU:C:2010:182	Vis dėlto sutarties elementų pakeitimai nebus laikomi pažeidimu, dėl kurio taikytina finansinė pataisa, jei įvykdytos 72 straipsnio 2 dalies sąlygos, t. y.: a) pakeitimų vertė nesiekia šių abiejų verčių: i) Direktyvos 2014/24/ES 4 straipsnyje nustatytų vertės ribų ⁴⁶ ir ii) 10 % pradinės paslaugų ir prekių pirkimo sutarties vertės ir 15 % pradinės darbų pirkimo sutarties vertės; b) dėl pakeitimo nepasikeičia bendras sutarties arba preliminariosios sutarties pobūdis ⁴⁷ . 2) <u>Iš esmės pakeisti</u> sutarties elementai (pvz., kaina, darbų pobūdis, užbaigimo terminas, mokėjimo sąlygos, naudojamos medžiagos), jei dėl pakeitimo įvykdyta sutartis reikšmingai skiriasi nuo iš pradžių sudarytosios. Bet kuriuo atveju pakeitimas laikomas esminiu, jei įvykdyta viena arba daugiau Direktyvos 2014/24/ES 72 straipsnio 4 dalyje nustatytų sąlygų.	paslaugų (jei taikoma)
		Direktyvos 2014/24/ES 72	Bet koks kainos padidėjimas, viršijantis 50 % pradinės	25 % pradinės

⁴⁶ Šios vertės ribos persvarstomos kas dvejus metus, plg. direktyvos 6 straipsnį.

⁴⁷ Sąvoka „bendras sutarties arba preliminariosios sutarties pobūdis“ direktyvose neapibrėžta ir teismų praktikoje dar nenagrinėta. Taip pat žr. Direktyvos 2014/24/ES 109 konstatuojamąją dalį. Šiuo atžvilgiu daugiau gairių pateikta iniciatyvos SIGMA pranešime Nr. 38 dėl viešųjų pirkimų. Sutarčių pakeitimai (pateikta adresu <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-38-200117.pdf>): *Pakeitimai leidžiami, jei tai aiškiai nurodyta peržiūros nuostatose, kurios yra išdėstytos pradinuose pirkimo dokumentuose. Peržiūros nuostatose gali būti nustatytas tam tikras sutarties sąlygų lankstumas. Sutarties pakeitimai negali būti leidžiami vien todėl, kad jie buvo iš anksto nurodyti pirkimo dokumentuose. Pirkimo dokumentuose išdėstytos peržiūros nuostatos turi būti aiškios, tikslios ir nedviprasmiškos. Peržiūros nuostatos negali būti apibrėžiamos plačiai, siekiant įtraukti į jų taikymo sritį visus galimus pakeitimus. Pernelyg bendro pobūdžio peržiūros nuostata tikriausiai pažeidžia skaidrumo principą ir kelia nelygiateisiškumo riziką. <...> Peržiūros nuostatose būtina nurodyti galimų pakeitimų arba galimybių taikymo sritį ir pobūdį, taip pat sąlygas, kuriomis jas galima taikyti. <...> Peržiūros nuostatos negali keisti bendro sutarties pobūdžio. <...> Pavyzdžiui, tikėtina, kad bus rengiama nauja sutartis, jei sutarties pobūdis pakeičiamas taip, kad, palyginti su pradiniame sutartyje nustatytais produktais arba paslaugomis, reikia tiekti skirtingus produktus arba teikti kitokio pobūdžio paslaugas. Šiomis aplinkybėmis pakeitimai neleidžiami net jei skirtingų produktų arba naujų paslaugų apimtis, pobūdis ir sąlygos buvo aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai nustatyti iš anksto.*

Nr.	Pažeidimo rūšis	Teisinis pagrindas / susijęs dokumentas	Pažeidimo aprašymas	Pataisos norma
		straipsnio 1 dalies b punkto paskutinė pastraipa ir 72 straipsnio c punkto iii papunktis	sutarties vertės.	sutarties ir 100 % susijusių sutarties pakeitimų (kainos padidinimo)